

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

SKĄPIEC, czyli DUSIGROSZ

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Jeden z synonimów skąpca to DUSIGROSZ. DUSIGROSZ to dosłowne oddanie znaczenia słowa SKĄPIEC. Prasłowiański przymiotnik *skǫpъ 'skąpy' pochodzi od czasownika *skomiti 'ściskać', a także 'dusić, tłamsić'. SKĄPIEC zatem to 'ten, kto ściska (tj. nie wypuszcza z rąk, by nie dać innym) to, co posiada (czyli majątek)', a więc SKĄPIEC to dosłownie 'dusigrosz'. Sama metafora, na jakiej zasada się znaczenie tego złożenia DUSIGROSZ i derywatu SKĄPIEC, może być dwójako interpretowana: DUSIGROSZ albo ściska pieniądz tak mocno jak się da, by do ostatka wydusić z niego siłę nabywczą, albo też ściska pieniądz, nie puszczając w obieg, by nie przepadł, tym samym jednak tłamsząc go i nie pozwalając mu się pomnażać. Do drugiej interpretacji skłania inna konstrukcja wykorzystująca czasownik DUSIĆ i rzeczowniki będące określeniami środków finansowych - frazeologizm DUSIĆ PIENIĄDZE, KAPITAŁY, ZŁOTO, GROSZE itp., czyli 'chować pieniądze, nie ruszać kapitału, nie wydawać, skąpić, żałować na wydatki'.